

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serisori neretracate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele:

BIBLIOTECĂ DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augensfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Opeklik Nachf., Anton Opeklik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII. Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tariful și învoială. — RECLAME pe pagina 8-a o seriă 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-ului colector.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, are în l.: Pe un an 20 or., pe șase luni 10 or., pe trei luni 5 or. Cu dusul în casă: Pe un an 24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei luni 6 or. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 272.

Brașov, Joi 12 (25) Decembrie.

1902.

Acțiunea austro-rusă.

În decursul zilei de azi 24 Decembrie n. este așteptat la Belgrad ministrul rusesc al afacerilor străine contele Lambsdorff. Mare mișcare și emoțiune domnesce în capitala Serbiei în așteptarea trimisului țarului. Dicem „trimis“, fiind-că sciri sosite din Belgrad asigură, că împăratul Nicolae II a însărcinat pe Lambsdorff c'o misiune specială pe lângă Regele și guvernul Serbiei. Poporațiunea din Belgrad a pregătit ministrului rusesc o primire extraordinară cu ovațiuni și conduct de torte pentru a dovedi recunoștința Sârbilor față cu bunăvoința țarului.

Este semnificativ, că Lambsdorff merge întâiu la Belgrad, de aici la Niș, unde se află curtea sârbescă, și numai după aceea la Sofia. Se știe odinioară, înainte de învoiala austro-rusă delă 1897, că exista un fel de înțelegere tacită între cele două împărății, după care Serbia avea să aparțină sferei de putere a monarhiei noastre, ăr Bulgaria sferei de putere a Rusiei. Acesta era echilibrul, ce se stabilise fără program și învoială anterioară.

Scim cât de mult și-au dat silința diplomația și guvernele austro-ungare de-a trage în adevăr pe Sârbii independenți în sfera lor de putere. Regele Milan era cel mai bun și abil mijlocitor al raporturilor de amicitie ale monarhiei austro-ungare cu statul vecin sârbesc.

De când cu învoiala de a-se susține *Status-quo* în Balcani, încheiată verbal cu ocaziunea vizitei monarhului nostru la Petersburg în 1897, s'a enunțat, că ambele împărății sunt hotărâte ca împreună, fără de nici o împărțire a sferei lor de acțiune, să stăruie a nu se face nici o schimbare în situațiunea faptică din peninsula balcanică.

Serbia a continuat însă și după 1897 a susține raporturi amicabile deosebite cu guvernele austro-un-

gare, până-ce într'o bună dimineață, din incidentul căsătoriei sale cu Draghina, regele Alexandru s'a emancipat cu totul de sub înfrîngerea tatălui său. Regele Milan fiind atunci constrins a-se depărta din Serbia, a încetat total influința sa asupra atitudinii politice a guvernului sârbesc. Diplomația rusescă părtinind planurile de căsătorie ale regelui Alexandru, a știut să scotă din șea pe Austriaci și să facă să predomine în conacul dela Belgrad ărăși influența Rusiei.

Din momentul acela Sârbia a încetat de a mai figura, ca stând în sfera de putere a monarhiei vecine austro-ungare. Sârbii se însuflețeau numai pentru țarul, care în generositatea sa a primit a fi chiar naș, prin delegațiune, la cununia părechei regale sârbesci. Au fost și momente când se părea, că nănașul s'a cam răcit față de finii săi. Acum însă ătă-i pe Sârbii ărăși însuflețiți și încântați de visita ministrului de externe rusesc și plini de speranță, că prin ea se va inaugura o nouă ără mai fericită pentru Serbia.

Spre Sârbii și-a îndreptat ăr Lambsdorff mai întâiu pașii. Ce voiesce el? Din toate părțile se asigură, că scopul călătoriei lui este a pune la cale o acțiune comună austro-rusescă pentru introducerea de reforme în Macedonia. De aceea Lambsdorff vră să recunoască el însuși terenul și să dea o mai mare greutate admonițiunilor sale în Belgrad și Sofia prin prezența sa.

La Sofia se va desfășura cam acelaș tablou și Bulgarii vor avea cauză să fie și mai veseli și însuflețiți, căci contele Lambsdorff le duce în portofoliul său 10,000 de ruble de la țarul Nicolae, sumă destinată pentru ajutorarea refugiaților bulgari din Macedonia, adecă pentru revoluționarii macedoneni, cari au fost siliți să părăsescă patria lor.

Dacă vom adauge la această scriere, ce pare a primi ăre-care consistență, că Rusia are de gând ca

în cas, când Turcia nu va introduce serios reformele promise în Macedonia, Bulgaria să primescă mandatul a interveni cu armele la primăveră în Macedonia, atunci vom câștiga deja de pe acum o iconă destul de serioasă a misiunii, ce și o va termina Lambsdorff cu visita sa la Viena.

România, cum se vede, este lăsată de-ocamdată la o parte. Pote din cauză, că atitudinea ei leală în cestiunea macedonenă nu pote fi bănuită, pote și din alte cauze, ce se vor cunoște mai târziu.

Destul, că diplomația rusescă s'a pus pe lucru și-și încercă norocul la Viena, dora i-se va ușura din această parte ținta, ce-o urmăresce, ca pentru a-se pute susține *status quo*, să fie de-ocamdată răsturnat — încât pentru Macedonia, ăr de aici încolo cu voința lui Dumdeșeu și a țarului înainte.

Acum să vedem pe contele Goluchowski ce pote!

Guvernul și maghiarisarea. „P. Napló“ scrie următoarele: „Guvernul plănuiesce luarea de măsuri în stil mare în interesul maghiarisării. Cu începutul anului 1903 firmele neguțătorilor și industriașilor și ăre-ce firmă, nu a pute să aibă decât *inscripții maghiare*. În circulație se vor pune numai *blanchete cu text maghiar și numai cărțile acelor comercianți vor fi autentice, cari se ărtă în limba magh.ară*. Măsura această se va întinde asupra țării întregi“...

Nu scim, dacă scirea lui „Pesti Napló“ corăspunde adevărului. Pare că nu ne vine a crede, ca guvernul să-și ia refugiu la măsurile de maghiarisare atât de îndrăznețe. ări dora prin astfel de măsuri vră să susțină popularitatea, acum când în cestiunea pactului îl amenință primejdia de a căde?

țarul și revoluționarii bulgari. Primul ministru bulgar Danef a dat ceterie în Sobranje unei telegrame din Peter-

sburg, prin care se comunică în mod oficial, că țarul a dat din caseta sa particulară suma de 10.000 ruble pentru fondul de ajutorare a revoluționarilor bulgari refugiați din Macedonia. Sobranja a primit cu lungi ovațiuni comunicarea textului acestei telegrame.

Tot în legătură cu darul țarului se mai comunică din Sofia:

O telegramă oficială de la ministeriul de externe din Petersburg anunță că va sosi la Sofia în ziua de 13 Decembrie ministrul de externe al Rusiei, Lambsdorff, aducând cele 10.000 ruble dăruite de țarul Nicolae pentru ajutorarea refugiaților macedoneni.

Regele Serbiei despre succesiunea la tron. ăarul oficios „Sloga“ raportează, că regele Alexandru a răspuns la toastul metropolitului din ziua de Sf. Nicolae cu un discurs, în care a accentuat, că dorința lui cea mai ferbinte este, ca să-și facă poporul fericit și mulțumit. Trebuie să domnescă dreptul și legalitatea în țară, sub scutul cărora trebuie să stea toți cetățenii. Regele trecu apoi la cestiunea *succesiunii*, care în timpul din urmă ărăși fu adusă la ordinea zilei, și dișe: Deși cestiunea această prin declarațiile mele de mai înainte fusese luată dela ordinea zilei, totu-și se află ămeni, cari mereu o colportă cu tendinșositate și mereu afirmă, că eu și regina vrem să abordăm cestiunea deși am declarat, că momentan nu există nici un motiv pentru discutarea acestei și că decă va cere necesitatea, eu voi procede în deplin acord cu poporul meu.

Rusia și cestiunea macedonenă.

Comunicatul guvernului rusesc privitor la cestiunea balcanică, publicat în Mesagerul imperial din Petersburg, a produs în Rusia efect variu. Cercurile așa dișe naționaliste, au primit cu simpatie și cu dispoziție rășboinică comunicatul și aplaudăză, că Turciei i-s'a dat un nou advertisment pentru a reveni la sentimente mai bune față cu populațiunile ortodoxe din provinciile ei europene.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Caracterul lui Alexandru Ioan.

Un capitol din lucrarea d-nului A. D. Xenopol „Domnia lui Cuza-Vodă“.

— Fine. —

Acest om astfel încheat de fire din tainele eredității, era să se urce pe tronul țării române, în momentul cel mai critic al vieții lor, atunci când tratatul de Paris, scotându-le de sub jugul Turcilor și al Rușilor, sub care stătuse până atunci încojuate, le chema la o viață nouă, atribundu-le un rol în mersul politic al lumii orientale.

Nu e vorba, era să se împărtășescă din această viață, deocamdată numai o mică frântură din corpul poporului român, clasa mai înaltă a societății, și unde și unde, câte un element ce pătrundea din straturile inferioare cătră regiunile cele mai de sus. În clasa însă chemată la conducerea evenimentelor, se făcuse încă de mai mult timp o rumpere, o sfășiere. O

parte, cea mai numărășă din această clasă, deși nu se dădea îndărăpt în fața unui progres politic și cerea unirea împreună cu minoritatea, era departe de a fi călăuzită de aceleași idei și în privirea progresului social, a lepădării sincere și neprefăcute a privilegiilor și în îmbrățișarea principiilor egalității, proclamate și hotărâte de actul de nascere al poporului român — Convenția de Paris.

Fondul cultural pe care se implânta, ca un arbore străin, noua concepție a vieții de stat, decretată de areopagul european, era un straniu amestec de idei, de nisuiți și de interese din cele mai protivnice, pentru a căror unificare, în sensul propășirii cătră o stare mai bună, era să înțeleșteze o luptă uriașă între elementele trecutului și acele ale viitorului. ăra ușor de decretat pe hârtie transformarea unui popor; de a înlocui în articole privilegiile cu egalitatea, fără de-legile cu libertatea, nesciunța cu lumina, barbaria cu civilizația; ăr era greu, cumplit de greu, de a face să pătrundă aceste principii în viața reală și să pre-

facă înseși formele ei, învechite și ruginite, în forma nouă frumășă și strălucitoare.

De la 1821, până la urcarea lui Cuza în scaun, se petrecuse de sigur adănci schimbări în societatea română; ăr aceste schimbări atinsese numai formele vieții culturale și naționale. Se luminase întru câțva mintea; se ridicase conștiința română; se implântase în inima unui număr de ămeni dorinți și aspirațiuni vagi după un ideal național, întrevăduț însă numai în neguri și zăgrăvit mai mult ca întruparea unui vis politic. Reforme sociale nu se făcuse aprăpe de loc, ăre acele ce se încercase, întorse dezvoltarea înapoi, în loc de a o duce înainte. În privirea socială, poporul român se afla mai rău decât toate celelalte popore din Europa. Privilegiile și neegalitatea se înfățișau încă în totă goliciunea lor, și toate încercările de a le răsturna, nu făcuse decât a le întări încă mai mult pe capul masei poporului.

Tocmai aici stătea greul problemei. Convenția de Paris ataca grava cestiune a transformării sociale a poporului român.

Ea nu învoia deplina realizare a dorinței politice — unirea — ăr legiferase în chip lămurit desființarea privilegiilor, a boieriei, a monopolurilor și breslelor, și ceruse îmbunătățirea sorții clasei celei mai numărășă a poporului. Convenția de Paris, ăre trebuia aplicată de la 1859 înainte, cerea decă o transformare radicală a stărei sociale a poporului român, adecă o prefacere și răsturnare de a totului tot a rețelei de interese, pe care se întemeiasse până acuma a ei clădire.

Lupta mai domășă petrecută cu transformarea ideilor, era să se ascută și să se imponăseze, de îndată ce țărful ei se coboria din lumea cugetării în cea a faptelor reale.

La această luptă crâncenă și îndărătnică, dată de noua concepție civilizată a vieții de stat contra formațiilor unui întunecat trecut, era să presideze domnia lui Cuza, și conducătorul de căpetenie a falangei răsturnătoare era să fie tocmai — prin caracterul lui — noul domnitor al țării române.

Cestiunea macedoneană e privită ađi în Rusia mult mai serioasă, de cum de fapt pare a fi. Pretutindenți se recunosc în Rusia, chiar și în cercurile oficiale, că călătoria lui Lambsdorff la Sofia, Belgrad și la Viena este *preludiul unei întorsături mari și surprinzătoare* în cestiunea macedoneană. În toate păturile societății rusești se nutresc vii simpatii și o mare însuflețire față de Bulgaria macedonenă, ér pressa rusescă alimentează dilnic dispoziția adversară Turciei. Diarele rusești au deschis liste de subscripții pentru ajutorarea Macedonenilor și Sârbilor, și dilnic se dá sémă despre sume mari colectate prin diare. După-cum arătăm mai sus, chiar și Țarul Nicolae a dat 10,000 de ruble pentru refugiații bulgari din Macedonia, sumă pe care o va duce la Sofia cancelarul Lambsdorff.

Se află însă printre Ruși și ómeni de poziție înaltă, cari desaprobă manifestațiunile acestea făcute în favorul Bulgarilor din Macedonia. Intre alții prințul *Mescerski* publică în „*Građanin*” un articol în care étă ce dice:

„Fiind-că eroii armatei rusești s'au întors acasă din Peninsula balcanică cu sentimentul, că acolo *noi n'avem decât un singur amic, pe Turc, și un singur dușman, pe cei din propriul sânge*, ar fi trebuit, ca inima rusescă și cinstea națională rusescă să se întóacă pe vecl față de cătră pseudofrați, cari nu numai că ne sunt străini, dér ne uresc chiar și nu dau nici o groșiță pe sângele rusec. Invetătura acésta însă se pare că nu ni-a folosit, căci în loc de a ne fi rușine de lume pentru slăbiciunea acésta a noastră, începem din nou, nebulniți de Macedonenii, să plângem suferințele lor mitice și să tipăm contra atrocităților turcesci tot așa de mitice. Se va întempla la urmă să înrolăm voluntari pentru *martirii de teatru*. Acésta acțiune națională este un nou semn al incurabilității noastre istorice. Orî-cine a participat în răsboiul din 1877/78 s'a putut convinge, că în *Peninsula balcanică noi numai pe Turcia o putem avé aliată*. Prin alianța acésta am dobândi înfrurire asupra orientului întreg, ne-am apropia mai tare de Mediterană și am sta în relații mai strânse cu Persia. Tóte acestea însă le-a făcut, în locul nostru, Germania“.

Acésta notă discordantă în concertul pressei rusești, nu-i supără însă de loc pe Ruși. Ei merg înainte cu celeritate de vapor spre ținta ce-o urmăresc: înjugarea Peninsulei-balcanice intereselor de putere ale imperiului moscovit.

*

Contele Lambsdorff a trecut alaltăeri prin Lemberg, mergând spre Belgrad.

Sârbii din Belgrad i-au pregătit o strălucită primire. Diarele sârbesci învită pe locuitori, să ia parte până la unul în manifestația pentru óspele rus, pentru-ca și prin acésta se arate simpatii față de poporul rusesc și credința nestrămutată în viitorul slavismului. Belgradul, ađi la sosirea lui Lambsdorff, va fi iluminat.

Ludovic Mocsary

despre cestiunea naționalităților.

— Fine. 12 —

Partidului independist i-ar reveni problema de a iniția rezolvirea cestiunii naționalităților.

După avântul, ce l'a luat partidul la alegerile din 1878 și 1881, a intrat o stagnație în contingentul său. Volnicia ticăloasă, ce s'a comis la alegerile făcute de Banffy, nu pôte fi luată ca normativ, contingentul mai mic n'a stîngherit importanța partidului. Din starea de stagnațiune partidul nu se pôte ridica, decât dacă va lua în mâinile lui cestiunea naționalităților. Când dic acésta, — orî-cât de mare iubire a-și purta cauzei, căreia i-am stat la légân și în serviciul căreia mi-am mâncat o bună parte din pâne — nu sunt condus de puncte de vedere cotesesc minuscule, ci numai de dorința să vedă partidul crescând în număr. *Majora caramus*. A-și

dori patriei, ca partidul să-i facă un mare serviciu prin rezolvirea cestiunii naționalităților. Nu pot să aștept acésta de la partidul guvernamental. În genere acest partid nu e capabil de nici o acțiune mai mare. El nu este decât un mare colos pe picioare de lut. Tóta sciința partidului guvernamental constă în aceea, cum trebuie să se mențină și să-și susțină domnia. Totul pentru partid și totul prin partid. Acésta l'a și dus la o hotărîre miraculoasă: a primit ca axiomă de morală publică, că totul e permis din interes de partid. Dreptate, cinste, omenie, *aliquando valet, aliquando non valet*. Lucrul acesta l'au învetat și cei din provincie și clicile din comitate și orașe, cari s'au format din relațiile de mici interese, cu totul înafară de partidele politice. *Wie die Alten sungen so zwitschern die Jungen*, cum cântă bētrâni, așa ciripesc tinerii. Partidul guvernamental trage folos particular din aceea, ca cestiunea naționalităților să rămână în starea în care se află astăzi; prin acésta el ține departe masele mari, cari ar puté veni să țină sacul, susține pe satrapii fișpani sub titlul de înfrânarea naționalităților, în realitate însă pentru a susține o neclintită domnie de partid, ér prin prigonirea dușmanilor patriei dispune de conserve inepuizabile pentru petecirea mantalei găurite a reputății sale patriotice.

Partidul (independist) este singur capabil pentru inițierea rezolvirii (cestiunii naționalităților), el are și mandat spre acésta. Ađi naționalitățile nu vréu să scie de deosebirea, ce există între partidul guvernamental și cel independist. După concepțiunea lor, ceea-ce este maghiar e maghiar, fără deosebire, căci față cu ele și unii și alții au aceeași atitudine. Tocmai de aceea ele ar dice tot așa și în cazul, dacă ar esperia o apropiere față de ele din partea partidului independist. Orî din care parte a maghiarimei s'ar întempla acésta, ar însămnă, că există posibilitatea înțelegerii lor cu Maghiarii.

Intr'asta ved naționalitățile tabloul Ungariei viitoare. Dacă partidul independist, pricepându-și misiunea, ar profita de politica actuală, el ar fi chemat la rolul de viitor partid dominant, și naționalitățile încă l'ar considera de atare. *Nu se pôte închipui alt-fel o Ungarie independentă, decât cu raporturi de naționalitate arangeate*. În starea în care se află ađi naționalitățile, ele nu pot fi ținute decât de o Ungarie, care se ascunde sub aripile vulturului austriac, dér care jertfescă tot: independența și bunăstare materială. Dacă partidul se ocupă serios cu independența țării, decât și reclamă o misiune serioasă pentru eluptarea ei, trebuie să creeze mai întâi și să aibă înaintea ochilor tabloul acelei Ungarii independente.

Cestiunea naționalităților este *odiosa materia*. Ea devine așa ceva cu atât mai virtos, cu cât rămâne timp mai îndelungat cestiune neresolvită. Lucrurile neisprăvite, mai ales când sunt de importanță, esercită asupra omului influență tot așa de deprimătoare, ca și réua conștiință. Să nu așteptăm incidente însemnate, căci am vedut de ce natură sunt evenimentele mari, ce figurează pe cariera cestiunii naționalităților ca pietri miliare. Veți dice, pôte, că de ce să sgândărim status quo, care proporțional pare tolerabil. În dieta domnesce liniște de la pasivitate încóce, ar fi păcat, deci, dacă naționaliștii ar veni érași aici și s'ar repeta certele cele vechi. Noi independiștii, să căutăm contactul cu ei, tocmai noi? Noi să ne espunem patriotismul vergin acusei urgite, că facem tovărășie cu dușmanii patriei? Să fim mai réi decât partidul popular, care o face de fapt, însă o négă? Apoi ne-am mai espune probabil și la aceea, ca ei (naționaliștii) să nu vré să stea de vorbă cu noi, căci noi nu le putem da nimic, nu putem să le facem nimic. Să mărturisim adevărul, ei nu pot avé încredere în noi, nici plăcere de a primi prevenitor pașii noștri de apropiere, căci față de ei — cel puțin în dieta țării — din partea noastră s'au făcut declarațiile cele mai aspre.

Tóte aceste sunt lucruri mici, cari puțin ar apesa în cumpenă, decât partidul independist s'ar decide odată a-se ridica la nivelul situațiunii, urmând o politică mai mare și mai practică actuală. Ați băgat deja de sémă, că d-l ministru preșident Colomann Szell prin atitudinea sa pactantă, umblă să narcotizeze și partidul independist. când îl laudă pentru purtarea lui parlamentară; el a băgat de sémă, că sufletul partidului e preocupat de lucruri mai mititele și n'are dorința laudabilă să esercite înfrurire adencă asupra sorții țării prin principiile ce le reprezintă și conform credinței sale patriotice. Partidul numai atunci ar pași pe terenul actualității adevărate, decât creând un modus vivendi cinstit cu naționalitățile, ar arăta prin acésta cum trebuie să fie unite voința și puterea întregei națiuni politice indivisibile, pentru a scuti interesele țării; faptul acesta ar fi în sine începutul concentrării. Acésta e unica modalitate, pentru-ca partidul independist să se ridice din situația falsă și din dispoziția deprimată de ađi, pentru a avé un rol activ în jurul dirigerii sorții națiunii.

Procesul de presă al lui Hermann Schroff.

Estragem din desbatera procesului lui Hermann Schroff, fost redactor responsabil la „*Kr. Ztg.*”, următoarele:

Schroff constată la interogatoriu, că articolele incriminate în parte au fost scrise de el, în parte au fost reproduceri din alte diare, ca „*Deutsches Tagblatt f. Ungarn*”, „*Sieb. D. Tgbltt*” și alte diare. Primesce răspunderea pentru tóte. Nu se simte vinovat, căci el n'a făcut alta, decât a făcut critică șovinismului, n'a avut însă de gând a ataca pe Unguri séu a ațita pe cineva contra lor. Din contră el totdeauna a fost amic Ungurilor, dovadă, că diarul din București „*Rum. Ll.*” cât timp a fost el redactor, avea o atitudine filomaghiară. Tot așa și ca redactor la „*Kr. Tgbl.*” și „*Kr. Ztg.*” Regretă, că nu e de față redactorul de la „*Br. Lapok*” să se fie ascultat asupra atitudinii lui în cestiunea naționalităților. Acesta ar puté vedé, că el numai contra șovinismului a scris și că adesea vorbea cu el, cum s'ar puté inaugura pacea cu Ungurii.

Asupra espulsării sale din *România* o adresă a consulatului din București trimisă la tribunalul din T.-Muresului spune, că Schroff a fost espulsat pentru crimen laesae Maiestatis față cu regele Ungariei și față cu împératul Germaniei. Schroff răspunde, că trei Unguri, cari au fost maltratați de un boier român, s'au adresat la el, ér el a intervenit în interesul lor la poliție și la consulat, însă fără rezultat. În urma acesteia el a atacat în jurnal nu numai pe numitul boier, ci și poliția și consulatul, pentru care și-a atras ura și răsbunarea lor. Nu peste mult a reproduc un articol din „*Hamburger Nachrichten*”, care li-a servit apoi de pretext să-l espulseze.

Președintele îl întrébă, decât există vr'un comitet la „*Kr. Ztg.*” și ce rol are acel comitet?

Schroff răspunde, că există un comitet, care are de a determina în general direcția jurnalului, numescă pe câți-va, dér nu pôte să-i spună pe toți, deoarece el nici-odată n'a luat parte la ședințele comitetului.

Procurorul în rechisitoriul său spune, că dacă ar fi vorba numai de Schroff, n'ar perde nici un cuvânt, dér în dosul lui există o alianță întrégă secretă.

Apărătorul apelază la sentimentul de dreptate al juraților. Schroff s'a ocupat în articolele sale numai cu espulsările lui Korn și Cramer, n'a supus însă criticei verdictele juriilor din Timișóra și Seghedin. În critica măsurilor luate de poliția și procurorii respectivi, n'a trecut peste marginile permise într'un stat constituțional.

Schroff n'a comis delictul agitării, în articolele lui nu se găsesc criteriile provocării la ură contra naționalității. În ace-

lea articole Schroff a susținut, că conservarea limbei materne a Șvabilor este compatibilă cu iubirea de patrie și nu atacă națiunea maghiară, ci numai pe șovinisti.

Apărătorul invocă declarația codificatorului Csemegi, care la crearea §. 172, combătut de Horanszky și Madarasz, a declarat, că acel paragraf nu vizază libertatea discuției, ci numai pedepsirea provocării directe contra vr'unei naționalități séu confesiunii.

Verdictul cunoscut deja, s'a pronunțat după o chibzuire de 1/2 de oră din partea juraților.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Decembrie.

Manifestațiune de doliu în Iași. Teșenii au făcut Duminecă o imponentă manifestație în memoria neuitatului Român Dr. I. Rațiu. După un Te-deum oficiat în catedrala mitropoliei, la care a luat parte *întréga elită intelectuală* a capitalei Moldovei, întréga asistență în număr de peste 3000 de persoane, au manifestat pe strădile principale și în piața Unirei. Steagul roșu, oferit de fetele din Sibiu, era purtat în fruntea imponentului cortegiu, înbrăcat cu zăbranic negru. La órele 3 Liga Culturală a ținut o întrunire în sala Universității. Au luat cuvântul în aplausele unei asistențe enorme, profesorii universitari Găvănescu, Antonescu și d-nii A. C. Cuza și maiorul Manolescu Mladian.

Darul Majestății Sale pentru Papa Din Roma se anunță cu data de 22 Dec: Astăzi s'a dus ambasadorul austro-ungar de la Vatican, contele Szécsen însoțit de întreg personalul ambasadei la Vatican, ca să predea Papei darul Majestății Sale Francisc Iosif. Afară de personalul ambasadei mai era de față și baronul Drechsler secretar de curte, și sculptorul *Marschall*, care a executat statua, pe care a oferit-o Majestatea Sa. Papa a primit deputațiunea în sala consistoriului cu mare solemnitate, încunjurat de curtea și de garda sa. Contele Szécsen, după ce Papa a fost adus în sală pe „*sedea gestatoria*” a pronunțat un discurs în limba franceză, în care a accentuat, că tóta lumea a participat la iubileul Papei și că și Majestatea Sa Impératul și regele Austro-Ungariei a dorit să participe la acest iubileu. — Papa a răspuns în limba italiană mulțumind pentru înalta atențiune. După acésta Papa a primit pe contele Szécsen în audiență privată.

Un proces disciplinar. La 22 Dec. n. s'a pertractat înaintea senatului disciplinar al camerei advocațiale din Timișóra cauza avocatului Dr. L. *Krimling* din Biserica-albă, acusat de „*purtare de onestitate*”, ce ar fi comis-o prin faptul, că a dat, „*deși e avocat și oficer în rezervă la honveđi*”, o petiție în *limba germană* către senatul orașului Biserica-Alba, a căru limbă oficiósă e de altfel tot limba germană. După informația „*Drapelului*” acusatul a susținut resolut dreptul limbei sale. Apărătorul C. *Brediceanu* a susținut dreptul întrebunțării limbilor țării și a espus în mod lămurit netemeinicia acuzărei din punct de vedere al legii, dreptului și independenței statului advocațial. Senatul a acceptat motivele apărării și a *achitat* pe Dr. Krimling.

O nouă confiscare. Judecătorul de instrucție Gödri din Sibiu, însoțit de un subprocuror și de poliție, s'a dus ér la institutul „*Tipografia*” din Sibiu îmânând directorului ordinul de confiscare a broșurei „*Politica maghiară*” de Teodor Raica. Conținutul broșurei a fost publicat și în colónele „*Tribunei*”, într'o serie de articole. D-l Teodor Raica e profesor în Ploesci.

Mórtea lui Krafft-Ebing. Renumitul psihiatru, profesorul Dr. Richard baron de Krafft-Ebing a repausat Luni în 22 Decembrie în Graz în etate de 62

Călimdarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călimdarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călimdar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele postale, scala timbrei, Măsurile, tirgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În partea literară vedem portretul bine reușit al repausatului episcop Mihail Pavel cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Să-l urmărim“), Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cinci într-o păstăie (poveste de Andersen), Luleua lui moș Radu, Legenda pământului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățene) de regretatul tânăr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea zomilor“ de A. Boldor, „Cauzele de ce sămănăturile sunt rele“ de N. H. Vechulescu, „Insecte stricacioase pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl erutam noi?“

După partea economică urmăză pe mai multe pagini diferite „povești“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțuri.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Decembrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4% 119 90
Renta de corone ung. 4% 7 85

Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	90 90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	98 10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98 50
Bonuri rurale ungare 4%	201 —
Bonuri rurale croate-slavone	156 50
Impr. ung. cu premii	101 30
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	101 15
Renta de argint austr.	120 60
Renta de hârtie austr.	109 35
Renta de aur austr.	92 20
Losuri din 1860.	152 25
Acții de-ale Băncii austro-ungară .	15 50
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	715.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	672 75
Napoleondori	19 06
Mărci imperiale germane	117 10
London vista	239 20
Paris vista	95 15
Rente austr. 4% de corone	95 20
Note italiene	—

Dr. univ. med.

Fritz Hubbes

fost asistent la clinica
Universității c. s. r. din Graz.

Specialist

pentru bôlele de urechi, nas, gât precum și pentru bôlele de piele și esterne.

Orele de ordinațiune:

dela 10—12 a. m. și 3—4 p. m.,
în fie-care zi.

Din 26 Decembrie 1902 în
Str. Orfanilor nr. 18 (parterre).
785,3—10)

Sz. 13129—1902.
tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lazea Teréz a végrehajtatónak Brezean Margareta végrehajttást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés es járulékaí iránti végrehajttási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, Pozsortán fekvő a pozsortai 60 sz. tljkvbeni Járu Staiou és neje szl. Brezean Margareta nevéen álló 112, 113, 114 hrsz. ingatlanra 564 kor.

369 hrsz ingatlanra	124 kor.	1906	"	"	182 "
413 " "	102 "	2100	"	"	76 "
730 " "	20 "	2289	"	"	14 "
1 93 " "	36 "	2419	"	"	124 "
1132 " "	10 "	2796	"	"	12 "
1369 " "	138 "	2806. 2807	"	"	12 "
1431 " "	23 "	2945	"	"	14 "
1613 " "	102 "	3088	"	"	22 "
1646 " "	18 "	koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi Február hó 21-dik napján délelőtt 9 órakor Poz-orta községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.			

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül dött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1902 évi Október hó 30-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

781.1—1

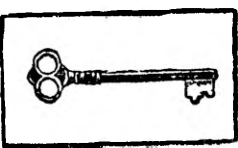
Schupiter,
kir. albiró.

Săpun în rude

SCHICHT.

MARCA:
Cerbu și seu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor
de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindeni

18—40.(725)

!! Avis prealabil !!

PRĂVĂLIA NOUĂ.

Cel mai ieftin și mai bine asortat

Deposít de Coloniale, delicatose și beuturi spirtoase.

Subsemnatul am onore a aduce la cunoștința Onor. public brașovean și jur. și în special prea stimatei mele clientele, că pe lângă depositul de coloniale en gros ce-l am în Brașov, Strada Orfanilor nr. 3. voi deschide dela 1 Ianuarie st n. 1903 tot în Strada Orfanilor nr. 2 în colț, unde a fost depositul de beuturi spirtoase al d-lui A Szegő

un MAGAZIN în detail de
Coloniale, delicatose și beuturi spirtoase
(indigene și streine), Vinuri, Romuri și Liqueruri etc.

Îm place se sper ca On. public va profita de acesta ocaziune favorabilă spre a procura dela mine totul ce depinde de acesta branșă, cu prețurile cele mai convenabile.

Cu totă stima

George G. Renția,

Nr. 2 Strada Orfanilor nr. 2.

1—0

Se recomandă cu deosebire Damelor că pèrul
din față, după brațe seu la locuri
unde nu trebuie se fie, se poate înlatura în puține minute, folosind

Tinctura pentru înlaturarea pèrului a lui NEUSTÄDTER,
mijloc absolut nestrucicâos. Nesupèrator pielei.
1 flacon cu instructie 2 cor. Se află numei la

EUGEN NEUSTÄDTER BRAȘOV,

4—10 Farmacia la „Schutz Engel“ Tèrgul grâului. (760)

Cine dorește să aibă un costum bun, elegant și trainic
acela să facă cumpèratura necondiționat la

HANS FIELES

in Brașov, Strada Vămei nr. 13,

unde se află
tot-deuna un asortiment mare de stofe

de Loden-Tiroles neîntrecut de durabile, precum și
Stofe de Kamgarn

dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. Kamgarn
negru, Peruviens pentru costume de salon și fracuri.

La dorință pot recomanda croitori buni, cari sunt în stare
să lucreze în 10 ore un costum durabil și fără scăderi.

Recunoscințe număröse.

Mè rog de a visita Magazinul meu, fără a fi si it la
cumpèratură.

Hans Fieles,

Strada Vămei nr. 13.

(754,8—20.

Mostre se trimít cu bonificarea speseilor poștei.

Firma
crești-
nă fon-
dată
1860

6
fl.

NEÎNTRECUTE

in frumseță și precisiune sunt ciasornicile mele ve-
tabile elvețiane din

Oțel negru Brillant

Remontoir-Savonnett, cu capac dublu de oțel negru brillant, reparat pr- cis și fin, (garanție trei ani), cadran care lucesce ca opalul, arătător patentat, cercul. mânerul din veritabil Aurdoube. Aceste ciasornice suut foarte căutate și fiecare le poită cu plăcere, fiind foarte elegant ajustate

Prețul dimpreună cu ambalagiul fl. 6.—

Ciasornice pentru dame de oțel negru brillant fără capac foarte frumos lucrate fl. 7.— Lanțuri d'aur double potrivite pentru ciasornice de bărbați și dame fl. 1.50. Ciasornice de

Nickel remontoir fl. 3. Ciasornice d'argint remontoir cu capac dublu fl. 5. Trimiterea cu rambursă. Ce nu convine primesc înapoi, și restitui banii, prin urmare nu-i nici un risc.

Josef Spiering, Wien, I Postgasse 2—22.

Catalog mare ilustrat cu prețurile ciasornicilor, lanțurilor, inelelor se trimite gratis și franco.